

NYITRAMEGYEI SZEMLE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Megjelen vasárnaponkint.
Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., fél évre 5 kor., negyed évre 2 kor. 50 fill. — Községeknek, körjegyzőknek, tanítóknak 8 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
DR. FRANCISY LAJOS.
 Társ-szerkesztő:
DR. KASZALA JÁNOS.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Papnevelde-utca 13 sz.
Hirdetések árai: Egy három hasábos petit sor ára 16 fill. Többszöri közlésnél árkedvezmény. ::
 Hivatalos hirdetések 100 szóig 4 kor., minden további szó 4 fillér.

Minden csak üzlet!

Nyitra, júl. 27.

A Magyar Ujságkiadók Országos Szövetsége ez évi május hóban nagygyűlést tartott Budapesten, melynek egyetlen tárgya volt annak a módnak a megbeszélése, a mely szerint a vidéki lapoknál a hirdetési üzlet rendezhető lenne.

Az ügy előadója ezzel a jelszóval az ajakán: *Közérdek ma már nincs, minden csak üzlet,* — olyan tartalmú javaslatot terjesztett a nagygyűlés elé, melyben egy, különben teljesen jogos ujságkiadói érdek, a reklám díjazása végletbe menő felfogással tárgyalta és elfogadásra ajánlatott.

Fizetessük meg magunknak az összes reklámszerű közleményeket — így szól a javaslat. Hangversenyek, zenede, dalárdák programjait, értesítéseket, gimnasiumok, reáliskolák, akadémia, polgári, elemi iskolák beiratkozására vonatkozó hirdetéseket, városok és községek közleményeit, cirkusz, orfeum, mozgó színház, látványosságok, képtárlatok reklámjait. A közgazdasági rovat előmozdítja a vállalkozást, tehát kell hogy nekünk is jövedelmezzen. A sport rovatot

kamatoztassuk busásan, mert ez is üzlet. A jótékonysági egyletek multságait, közleményeit se kiméljük. Társaskörök, egyletek fizessék meg a közgyűlést, választmányi ülést jelző közleményt garmondsorankénti reklámszámítással.

A nagygyűlés, melyen közel 200 vidéki ujságkiadó vett részt, a fentebbi javaslatot *egyhangulag* elfogadta s ezzel a vidéki lapok hirdetési ügyét lehetetlen cél felé terelte, magamagát pedig súlyosan kompromittálta.

A reklám céljából a lapokban közzé tett cikkek és hirdetések nem tarthatnak igényt díjtalan közzétételre akkor, ha a reklám a végből tétetik közzé, hogy hirdetőjének anyagi előnyt, vagyoni hasznot biztosítson, a mely előny és haszon közvetlen vonatkozásban nem áll a közérdekkel. Feltételezzük természetesen, hogy jogos előnyökről van szó, mert jogtalan előnyök szerzésére a tisztességes sajtó senkinek sem nyújthat alkalmat.

A ki másokat jogos vagyonszerzési törekvésekben megsegít, igényt tarthat a szerzett anyagi előnyökben való részesedésre. Ezt az elvet a hírlapokra is szabad, sőt kell is alkalmazni. Ha

valakinek jó az ujság arra, hogy általa valamely anyagi előnyhöz jusson, az fizesse meg a reklámot az ujságnak, a mely elvégre is anyagi eszközök nélkül nem tarthatja fenn magát.

Alkalmazható ez az elv még abban az esetben is, a mikor közcélokot szolgáló intézmények anyagi érdekeinek az előmozdításáról van szó. A kulturegyletek, intézetek és jótékonysági egyesületek, ha anyagi célokot érnek el a sajtó támogatása révén, méltányos dolgot művelnek, a mikor a sajtót némi remunerációban részesítik, feltéve, hogy ezen testületek anyagi helyzete az ilyen viszonzószolgálatot lehetségessé teszi.

De elvül állítani fel azt, hogy minden néven nevezendő reklám-közlemény csak egy megszabott díj ellenében közöltessék, minden tekintet nélkül a hirdető jellege és természetére, mellőzve egyúttal annak a mérlegelését, vajjon a hirdető anyagi körülményei megengedik-e a reklám költségeinek viselését, ez lehet talán modern eljárás, de soha sem lesz humánus, sociális és a sajtó hivatásával megegyező cselekvés. De még azt is tagadjuk, hogy ez modern eljá-

A NYITRAMEGYEI SZEMLE TÁRCÁJA.

Rokokó.

Írta: Antal Margit.

— Ugyan Nanka, jól van ez így is!
 — Hohó kisasszony! Nem szabad ám ezt úgy elhamarkodni!

— De miért nem? Akár kétszer sodrom ki, akár háromszor nem mindegy?

— De nem ám! A vajas tésztát a legnagyobb pontossággal és gondossággal kell készíteni, különben olyan lesz mint a tapló.

— Jaj Nanka, de pedáns maga.

— Nem vagyok én pedás, csak akkurátus, és jól is teszem, mert azért kapok mindig jó helyet és jó fizetést.

Sári nagyot sóhajtott és föl húzott szemöldökökkel, ajkbiggyesztve nézte Nanka szakácsné mesterkedéseit.

— A kisasszonyka, ha főzni tanul, akkor igazán tanuljon meg, ne csak úgy akárhogy. Aztán még azt mondanák: a Nankától tanult, azért nem tud semmit. Ebédre készen volt a finom vajas tézsta és persze mindenki Sárit dicsérte érte: milyen könnyű, milyen finom!

— Hiába ügyes kis kezéd van Sári, mondta édesanyja is, Sárváry Miklós földbirtokos neje.

Sári nyugodtan tette zsebre a meg nem érdemelt dicséretet, csak halavány arca pirult ki egy kicsit. Mert bizony halavány, vérszegény teremtés volt és anyja azért fogta a főzéshez, hogy tán megerősödik tőle. De az igazat megvallva Sárának egészen más hajlamai voltak. Abrándos, regényes gondolkozású leány volt, aki szorgalmasan bújta az édesanyja szekrényének tetején szép rendbe rakott könyveket. Rettenetesen szentimentális régi német írók művei voltak ezek nagyrészt és sok francia mű, melyeknek erőltetett történetei a keeses, parókafrizúrás rokokóidőkben játszottak.

Sárka himzést vett a kezébe és úgy ment ki a kertbe mintha szorgalmasan akarna himezni, de a köténye alatt ott volt már elrejtve a regény. Aztán a méhesben, a méhek züm-mögő zenéje mellett szívta magába a regények veszedelmes tartalmát. Duzzadt is tőle erősen a fejecskéje, mindenféle regényes limlom volt bele gyömöszöllve, mint a toll a dagadó vánkossa. Ha a mama lépteit hallotta, akkor a könyv hamarosan egy üres méhkas alá került, Sári pedig oly buzgón himzett, mintha pénzért tenné. Csak az volt a esodálatos, hogy himzéseit nagyon is lassan készülték el.

De a mama nem vett észre semmit. Sőt

még örült hogy milyen szorgalmas a leánykája. Sári pedig valóságban egy maga alkotta regényes világban élt: a copfos, rizsposos rokokó korszakban. Ha a kertnek kerítésén kihajolva kinézett az országuttra, úgy látta hogy futárok jönnek, kik trombitajellel adják mindenkinek tudtára, hogy jön a szép királyné: Mária-Terézia. Magas alakja kecesen ült az udvari hintóban és ott balról az a fiatal udvari kamarás átnéz Sárihoz és köszönti őt.

Este aztán mindig kedvtelenül ment be a házba, hol Nának kellett a vacsora készítésnél segítenie. És ez így ment hosszú esztendőkön át. Sehová nem jártak, mert Sári papája beteges ember volt és kiadta a jelszót: esend és nyugalom kell és otthonülés, mert ő ápolás nélkül egy napig se maradhat.

Sári fitestvérei kisebb városokban jártak iskolába és iskoláztatásuk is oly sokba került, hogy már emiatt se vihették Sárit bálókba és multságokra. De leleményes fantáziája segített ezen némileg. A regényeiben leirt udvari és más rokokóidőbeli ünnepségeket, táncestélyeket olyan élénken tudta maga elé képzelni, hogy sokszor órákig elbeszélgetett gondolatban az ott szereplő képzeletbeli dámákkal és gavallérokkal. Puha leánylelke e közben egészen

rás lenne, mert az ésszerű modernizmus korszerű módon igyekszik terjeszteni a jót. Az az elv pedig, hogy minden csak üzlet, közérdek pedig nincs, nem jó elv, hanem gyökerében rossz, tehát nem is lehet a szó igazi értelmében modern.

A nagygyűlés előadójának javaslatára ráduplázott az *Az Ujság* kiadója, az ujságkiadók Szövetségének titkára, a ki az előadói javaslathoz való csatlakozását a következő szavakkal fejezte ki: „A fővárosban már régen tisztában vagyunk azzal, hogy a lap közönséges üzlet és *nem igaz az a felfogás, mintha az ujság kulturmissziót töltene be*”.

Minő éles ellentétben állanak ezek a szavak azzal a számtalanszor hangoztatott tétellel, melyet kivétel nélkül minden egyes hirlap fennen hirdet, hogy az ujság a közérdeket szolgálja és kulturtevékenységet fejt ki. Mondjuk csak akár a legjelentéktelenebb vidéki kis lapnak, hogy nem áll a közérdek szolgálatában és nincs kultúra-terjesztő ereje és hatása, nem fog-e tiltakozni ellene? És mégis az egyik legnagyobb és legelterjedtebb fővárosi lapnak a kiadója a legridegbben megtagadja a sajtónak a közérdeket szolgáló nemes célját és kulturmisszióját!

Vagy talán mást hirdetnek a lapok szerkesztői és más véleményben vannak a kiadó urak? Meglehet, de akkor vagy a szerkesztők ne legyenek idealisták, vagy a kiadók ne legyenek materialisták, mert egymás ellen dolgoznak, a mikor két ellentétes felfogás közé ékelik be az ujságírást.

Hiába gyűléseznek az ujságkiadók, a hivatását megértő sajtó tovább is hü tükre lesz a politikai és társadalmi életnek, előmozdítója a közérdeknek, terjesztője a kulturának s

a regények íróinak túlzottan szentimentális és neveléses etikettel megspékelt képzeletvilágához idomult, mint a puha viasz, melyet valamely formába öntöttek. Mert hát talán sohasem simulékonyabb, könnyebben idomítható az emberi lélek mint serdülő korban, mikor mohón szívja magába olvasmányainak benyomásait, miután a gyermeki kor és eszmekörének hátat fordított. Mond meg milyen könyvek vannak házában és én megmondom milyenek a gyermekeid!

Sári mindig képzeleti világban élve, szörnyen lenézte a durva pórias, mindennapi világot. Mikor pedig már veszedelmesen közelített a huszonnegyhez, akkor mint a regényhősnők férjhez szeretett volna már menni. Persze valami magasrangú és etikettekben jártas, előkelő úriemberhez.

De hát sajnos az egész vidéken nem volt ilyen! Végre is egyik fivérének tanára kérte meg a kezét. De Sári kosarat adott neki mert visszariadt attól, hogy ő ne kastélyban lakjék és ne parancsolhasson néhány „Jean”-nak, mint ahogy regényeiben az úrnők tették. . . . Egy nénikéje ki távol lakott tőlük, ekkor néhány hétre magához vette Sárit. A fiatal lány kissé kelleltenül ment el, mert hát a néni

ehez képest szívesen ad ingyen helyet az ezen célokat szolgáló tisztességes reklámnak.

Folyóink szabályozása. Egész országgrészek síró panaszszava hallatszik azon iszonyatosan nagy pusztítás miatt, melyet a medrűkből kiáradt folyók és hegyi patakok özönvize ezer és ezer ember vagyónában végbe vitt. Milliókra rug a kár az árvíznek kített területeken, kilenc vármegye számos határának viruló termése végzettszerű csapással semmisült meg.

A belügyminiszter a szörnyen sújtott vármegyék hatóságait felszólította, hogy nyújtsanak segítséget a károsultaknak s vegyék igénybe a közjótékonyosság filléreit is.

Elhisszük, hogy a kormány is helyén lesz a segélyezési akcióban s jelentékeny állami támogatással fog igyekezni legalább némiképp enyhíteni a nyomorba döntött községek és emberek inségét. Azt is feltételezzük, hogy az állami segítség jelentékeny lesz, hiszen másképp nem volna értelme és különben is a kormánynak legelemibb kötelessége megtalálni az utat és a módot ahhoz, hogy a szerencsétlenül járt vidékek baján segítsen.

De mindez kevés lesz, nincs olyan közjótékonyosság, nincs olyan állami vagy társadalmi segítség, a mely az elemi csapások, de főképp az árvíz által sújtott embereket csak megközelítőleg is kárpótolni képes volna. Az árvíz nem csak a meglévő vagyont, a termést, házat, gazdasági épületet semmisíti meg, hanem a jövő évek reményességét is tönkre teszi mert elsodorja, elhordja a termőföldet, a melynek helyreállítása, újjonnan való képződése sok esetben nem is lehetséges.

Az árvizek veszedelmével szemben az egyedüli sikeres mentő akció, csak a *folyamok szabályozása* lehet. Ezen a téren azonban kevés történik. Vannak folyóink, melyek minden évben nagy károkat okoznak, olyan záporos időszakban pedig, mint a minő az ezidei nyár, mindig katasztrófákat idéznek. Egyes vidékek két-három évben egymásután pusztulnak el, a szörnyű elem még arra sem enged nekik időt, hogy az egyszer szenvedett kárt kiheverhessék. A Tisza, a Maros, Szamos, Sajó folyók áradásai kisebb-nagyobb mérvben minden évben megismétlődnek.

Ez a gyakran előforduló katasztrófális jellegű pusztítás, ez a nyakunkon ülő állandó

örög volt és vagyontalan. De ha ő ilyen volt is, volt a falujában egy igazi gróf! Gazdag uradalmaknak egyetlen esinos fiatal örököse. Mikor Sári ezt megtudta, képzeletben már ott látta magát a grófi kastélyban, antik izlésű termekben, rokokó virágos selyem ruhákban, mint úrnőt.

A gróf éppen estélyt adott a környékelieknek, mikor Sári ott tartózkodott és erre Sárit is meghívta nénijével. Képzeltjük mennyi gondjába került Sárinak, hogy mit vegyen magára erre a nevezetes alkalomra. Máskor is nagy dolog ez a nőknél, hát még ilyen „fontos” esetben! Mikor mindent szép megjelenéséért reményelt. Végre is színes tarkavirágos selymet hozatott, melyből megypiros bársonydísz alkalmazásával igazi „rokoko” estélyöltözetet készítettett magának. Haját berizporozta, arcát egy picit, egy igen picit kipirosította és így indult el „hódító” hadjáratára.

Oh de a sors szeszélye kiszámíthatatlan! A rokokó öltözékű, finnyásan lépkedő és előkelő halk hangon pipeskedő Sárit a gróf figyelemre is alig méltatta, inkább egy igen egyszerű öltözékű, természetes modorú bárónőt tüntetett ki figyelmével, akit aztán néhány hónap mulva feleségül is vett.

veszedelem első rangú közgazdasági feladattá teszi, a folyamok szabályozását. Nincs anyagi áldozat, a melytől ezen feladat körében visszariadni szabad volna. Ha van pénze az államnak és az egyes vidékek érdekeltségének vasutak építésére — a minék a szükségét és fontosságát nem lehet kicsinyelni — kell pénznek lenni a folyamok szabályozására is, mert ez nem csak közgazdasági befektetés, mint a minő a vasut, hanem egyúttal ezrek és ezrek existenciájának az oltalmazása. És ha felszámítanánk azokat a milliőkat, a melyeket a szabályozatlan folyók magának az államkincstárnak a ládájából kiragadtak, bizonyosan nagyobb összeg kerülne ki belőlük, mint a minőbe egy-egy rakoncátlan folyónak szabályozott mederbe való szorítása került volna.

Az általános népjólétnek és a mezőgazdaság zavartalan fejlődésének, a mi pedig legfontosabb életérdek hazánkban, ez idő szerint nincs nagyobb akadályja, veszedelmebb ellen-sége a zabolátlan folyóvizeknél. Ha a kormány ezzel a veszélylyel szembe nem száll, súlyos mulasztást követ el, jóvá nem tehető bünt az ország népe ellen, a mely alól nem lesz mentésége. A folyamszabályozás produktív gazdasági munka. A mely kormány ilyen munkára nem képes, az nem áll hivatása magaslatán és a polcot, a melyet elfoglalt, egy percig sem érdemli meg.

Munkapártnak nevezi magát a jelenlegi kormány és a belőle kikerült többség. Hát itt van most egy nagy nemzeti munkának haszthatatlan szükségessége. Tessék dolgozni.

Szolgálati okokból.

Ujvidék városának szenzációja van: a napilapok jelentik, hogy az ottani kir. kath. főgimnázium négy tanárát „szolgálati okokból” hirtelen elhelyezték.

Az ujságok egybehangzóan írják, hogy az áthelyezések mögött *politikai okok* rejlenek. Ez az állítás valószínűnek látszik, mert a lehető legnagyobb jóakarattal sem lehet elképzelni egy olyan szolgálati okot vagy érdeket, mely egyszerre négy embernek a távozását kívánná. Tantárgyfelosztási nehézségekre nem lehet gondolni, mert ezek leküzdésére legvégső esetben elég egy-két áthelyezés, az ottani igazgatót sem ismerik olyannak a tanári körök, mint akivel nem lehetne összeférni, esetleges személyes torzalkodások elsimitására is kissé soknak látszik a négy áthelyezés.

Szegény Sári! Minden szép reményeége tört eserepekben hevert a lábainál. Olyan volt mint a mesebeli kép, mely egyszerű keretből cifra aranyos keretbe vágyott, de hiába! Megint regényeiben keresett vigasztalást. Azokban Eugénia, Enrica, Klementina és más előkelő hősnők hosszú oldalokon át keseregtek ilyen szomorú mellőzések eseteiben. Sőt az egyik regényhősnő Almandina grófnő versekben is kiöntötte keserveit. Ez az eszme igen tetszett Sárinak és most jó dolga volt a falujabeli grájzlerosnak.

Minden fehér ív papirosát megvette Sári és aztán tele irkálta a lemondás bús limonádéjától csepegő hangulatos versekkel. Sőt ilyenekkel a fővárosi lapokat is boldogította. De azok sokáig makaesul vonakodtak a költő szívfájdalmas költeményeit közölni, hébe-hóba azt ajánlva neki, hogy inkább foltozzon lyukas harisnyákat, vagy süssön jó kalácsot, abból több haszna lesz, mintha döcögős szonettekkel és émelegős madrigálokkal kedveskedik a papirkosárnak.

De végre akadt egy jó lélek, aki megértette és ez a „Modern kor” képes hetilap szerkesztője volt, névszerint Mikó Lajos úr. Ez megsejtette hogy az idők folyamán az egyszerűen szép és természetesen kedves irodalmi

Summa summarum: Ujvidéken valószínűleg Politika Ő Nga, ez a szemérmetlen hajdon, folytonos esatangelásai közben újból bekukucsált négy idegen lakás lefüggönyözött ablakán, ahol különben semmi keresni valója nem volt s kiszemelt magának négy áldozatot, mint az orosz költő mesebeli cárnéja, aki előbb magához láncolja, azután a folyó hullámaiba dobhatja az útjába akadt lovagokat.

Van valami végtelenül elszomorító, valami tragikus jellemvonása a magyar tisztviselő pályájának. Ez a pálya sosem volt tulságos fényes: nagy szerénység, önuralom kellett hozzá, hogy az anyagi élet gondjai meg ne törjék a külvilággal szemben való erkölcsi függetlenségét s ha valaki ezen a téren is megállja a helyét, még mindig feje fölött függ a hatalom némely elkapatott birtokosainak bárdja, mely mindenkor kész lecsapni a lelkiismereti szabadság, az őszinte, becsületes politikai meggyőződés összes megnyilvánulásaira. Évek hosszú során át lelkiismeretes, becsületes munkával szerzett érdemeket, jogosan megkívánható méltányosságot, vagyontalan embereknek és családoknak sokszor egész életükre kiható anyagi érdekeit képes figyelmen kívül hagyni az a kéz, melyet oly könnyen tud mozgásba hozni egy-egy pártelnök, hogy hatalmát fitogtassa.

Játékszer a tisztviselő sokszor rozszakarátú politikai kalandorok kezében, akikből az etnikai érzéket, a befelé való erkölcsi felelősséget, a megbocsátani tudó, megértő emberbaráti szeretetet régen kipusztították néha a leghallatlanabb visszaélések, a legpiszkosabb választási csalások. Idős tisztviselők, tanárok, akik évtizedes, kitartó munkával társadalmi pozíciót szereztek maguknak, családot alapítottak, rokonságot kötöttek, takarékosággal némi kis vagyont, házat, szőlőt, vagy más egyebet kurgattak össze, máról-holnapra ott hagyhatják szokot körüket, ha sikerült a hatalom tulajdonosához férközni annak a szennyes kéznek, melyet sokszor csak kénytelenségből érintenek meg.

Keserű jutalom ez az alkotmányos jogok lelkiismeretes gyakorlásáért, az államhatalmat kezelők részéről kevésbé becsülése annak a tisztviselőnek, akinek törekvését, végzett munkáját, személyi és családi existenciáját ellen-súlyozni és lerontani képes egy-egy arcátlan, ferdítésekkel, nagyításokkal, hazugságokkal operáló besúgó. Így aztán lehetetlenné, vagy legalább is kockázatosá válik az őszinte politikai

termékek sutba fognak kerülni és helyettük a nyakatekert, nehezen érthető frázisok halmaza lesz divatos. Így helyet adott lapjában Sári kinrímes verselményeinek. Ennek a költőnő úgy megörült, hogy pogácsával, libapecsenyével magasította kaláccsal kedveskedett a szerkesztőnek, ami ezt annyira meghatotta, hogy midőn Sári öt többször meg is látogatta a szerkesztőségben, végre életpárjának választotta őt. De a pecsenye és kalás döntött ebben és nem a versek, így Sári mégis Nankától tanult tudománya segítette főként alá.

Sári aztán mint asszony békét hagyott a múzsáknak. De ideje se lett volna a verselgetésre, mert négy gyermeke elég dolgot és gondot adott neki. Mikor felserdültek szigorúan ügyelt, hogy rossz, selejtes fércregény ne jusson a kezükbe. Mert bizony idővel mindjobban belátta, hogy ő saját magát rútol becsapta. Mindig mindenféle regényes dolgokról ábrándozva, elérhetetlen célok után futkosott. Az a bizonyos tanár úr pedig, kit akkor úgy lenézett, azóta egyetemi tanár lett már! Jaj és a férje! Fősvény is volt meg igen házsártos és a lapja örökké bukófélben. A múzsák nem mindig valami bőkezű macénások. Aztán mi volt abban a lapban? Mennyi pornográfia, aljas irányú,

színvallás s a hivatalos hatalommal való visszaélés, ha még oly hangzatos jelszavak alatt történik is, bizalmatlanokká teszi az embereket a felsőbbség iránt, csökkenti bennök a tisztelést, melyet csak az erkölcs, az igazság, a tisztesség alapján álló intézkedések és intézmények válhatnak ki s meglazítja a szükséges kapcsolatot fel- és lefelé egyaránt.

Kocsisok és favágók szavazataival, ha valamelyiküknek történetesen van, nem törődnek az emberek. A kiszagda is, ha csak hivatali ambíciók nem zavarják, nyugodtan követheti legjobb lelkiismeretét, szavazhat, ahová jónak látja, nem bántják érte. *Csak egy kivételes lény van Magyarországon: a tisztviselő.* Ennek nem szabad politikai meggyőződésének lennie, azaz hogy nagyon kívánatos, hogy ez a „meggyőződés” egyszersmindenkorra egy legyen a hatalmon lévő emberekével.

Mert tudni kell a modern erkölcsen amaz újsütetű axiómáját, mely szerint „állam” anynyi, mint „hatalmon lévő párt”, az „állam érdeke” anynyi, mint a „hatalmon lévő párt érdeke” s egy jól nevelt tisztviselőnek illik nemzeti és legfőbb államérdeknek tekinteni azt a fogas problémát, hogy a legközelebbi választásokhoz honnan fogják venni a pénzt. Az már aztán persze megint a diszkrét államtitkok közé fog tartozni, hogy a választási szeszpenzben benne lesz-e az a négy millió is, amit két év alatt a tisztviselők másfél százalékos nyugdíjjáruléka gyanánt beszédtek s kulturális célokra ígértek.

Pedig hát a modern axiómák erősen sántikálnak. Az állam egyetlen politikai pártnak sem kizárólagos tulajdona s keretein belül sok politikai irányzat keres érvényesülést. Az „államérdek” nem az uralmon lévő párt monopóliuma, hanem az a felsőbb szempont, melyhez minden magyar párt egyaránt igazodik, tekintet nélkül politikai irányára. Az állami tisztviselő pedig, akinek éppen úgy megvan az ember jog, mint a többi alattvalónak, igazság szerint csak egy esetben vét hivatali esküje és honpolgári kötelességei ellen: ha olyan pártra szavaz, ha olyan pártnak a híve, mely kimondottan az állam, a haza, a nemzet s a fennálló társadalmi rend ellen tör s ennek megbolygatását tűzte ki célul.

Ha egy ilyen eset adódik, ám büntessék meg a bűnöst, jöjjön elő akkor az a „szolgálati érdek” és sújtson le a legnagyobb szigorúsággal, a legnagyobb kiméletlenséggel a hűtlen közkatona. De amíg csak arról van szó, hogy

elvetemült cikke, amit a férje azzal mentegtetett, hogy hiába most az a divat.

Sári nem merte férjének a lapját gyermekeinek kezébe adni. A lap nemsokára megbukott és Sáriék nagy nyomorba jutottak. Mikó díjnoknak állt be öreg napjaira és a sok gondtól mind kihullott a haja, a Sárié pedig hófehérré őszült. Mikó urnak azonban igen fázott a feje és parókát csináltatott magának. Mikor a fodrász elhozta a remekművet, a volt szerkesztő sokáig próbálgatta a tükörben, hogy miképpen áll rajta. Sári a háta mögött állott és egyszer csak nagyot nevetett.

— Mit nevezsz? boszankodott a férj. Rajtam?

— Ó csak magamon. Egykor mindig a rokokó világról, parókás gavallérokról álmodoztam. Hát ime kaptam is egyet. Magam pedig — és itt sóhajta nézett a tükörbe — bizony szinte már teljességgel — rokokó vagyok.

Sziporka.

Megütközés.

— Mégis csak botránys időjárás ez! Dél előtt hideg van, délután meleg van. Másnap meg délelőtt van meleg, délután hideg. Egyszer esik, máskor meg szél van. Nem tudja az ember, hogy a felöltőjét csapja-e be, vagy az átmeneti kabátját!

A közös vámterülettel, B pedig külön vámmal akarja a hazát boldogítani, addig sem A, sem B nem követett el még akkora bűnt, hogy rászolgált volna az áthelyezésre, a hivatali zaklatásra és anyagi megkárosításra.

Artatlan embereknek kicsinyes okokból életbevágó károkat és kellemetlenségeket okozni gonosz dolog, alávaló visszaélés a rendelkezésre álló hatalommal, mely gyűlöletet, elkeseredést szül éppen azon rétegekben, melyeknek hűségétől és keze munkájától az államhatalom érvényesülése függ. Ez pedig fontosabb érdek, mint a pökhendi kiskirályok alantas bosszújának és feltűnési viselkedésének kielégítése.

Ujdonságok.

A XII. kath. nagygyűlés. A f. évi november hóban tartandó XII. kath. nagygyűlés ügyében dr. *Prohászka Ottokár* püspök a következő levelet intézte *Zichy János* grófhoz, a bizottság elnökéhez:

Nagyméltóságú Gróf, Elnök Ur! Szívesen teszek eleget Nagyméltóságod óhajának a XII. Kath. Nagygyűlés elfogadása iránt s tőlem telhetőleg résztveszek a nagygyűlés sikerének előmozdításában s biztosításában. Teszem ezt annál szívesebben, mert látom, hogy a nagygyűlések az egyházi élet iránti érdeklődést a közönségben fokozzák s hogy sikerüket már nem az ujdonság izgalmainak, hanem a kath. öntudat ébredésének s az összetartóandóság megtapasztalásának köszönik. — Van még sok nevelési, társadalmi és szervezkedési problémánk, melyek megoldásán dolgozunk s e munkában is az irányítás a lelkesülés feladata a nagygyűlésre hárul. Remélem, hogy az Országos Katholikus Szövetség, mely a nagygyűlés rendezésében s a társadalmi mozgalmak szervezésében eddig is érdemesen dolgozott, biztosítja majd ennek a XII. nagygyűlésnek is az előbbiekéhez hasonló, áldásos sikerét.

Kinevezések. Az igazságügyminiszter *Siska János* szenticei járásbírói díjnokot a hatvani, *Kassanyitzky Gyula* privigyei járásbírói díjnokot a námesztői járásbírói díjnokká nevezte ki.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Holly Antal* szenticei áll. polgári iskolai helyettes tanítót ugyanezen iskolához a XI. fizetési osztályba segédtanítótá kinevezte.

Nyitra megye főispánja dr. *Gruber Aladár* nyitraegerszegi kórorvost privigyei járási orvossá, *Poppelka Nándor* központi díjnokot, központi irodai segédtitkárát nevezte ki.

Trencsén megye főispánja *Kállay Béla* okl. jegyző, végzett joghallgató, trencsénrakói lakost segélydíjas közigazgatási gyakornokká kinevezte.

Bérmálás a nyitrai egyházmegyében. Gróf *Batthyány Vilmos* dr. nyitrai megyés püspök úr f. é. szeptember hó első napjaiban a környékbéli plebániákön bérmálást fog végezni. Az erre vonatkozó határnapokat a püspök úr a következőképp tűzte ki: Szeptember 3-án Zobordarázson, 4-én Szalakszon, 5-én Zsérén, a hova a koloni hívek is eljönnek, 6-án Pogrányban, 7-én Gerencsén. A szertartás mindenütt reggel 8 óra körül kezdődik.

Orvosi meghívás. Dr. *Vragassy Lipót* a nyitrai közoktatási sebész főorvosát Keeskemét hat. joggal felruházott város tanácsa az ottani nagy kórház sebész főorvosává hívta meg. Dr. Vragassy a meghívást elfogadta s legközelebb már el is foglalja új állását.

Kitüntetett városi tisztviselők. Jelentettük már, hogy a király ölvédi *Ucsnay Ernő* Trencsén város polgármesterét kir. tanácsossá nevezte ki, *Zelenay Sándor* trencsénvárosi főjegyzőnek pedig a Ferencz József rend lovagkeresztjét adományozta. A kitüntetett tisztviselőket Trencsén városnak f. hó 19-én tartott rendkívüli közgyűlésén *Szalavszky Gyula* főispán nevében Rudnay István a vármegye alispánja üdvözölte, a ki ugyanakkor az érdemkeresztet is feltűzte *Zelenay Sándor* főjegyző mellére. A képviselőtestület üdvkövátait *Misz Rezső* trencsénvárosi esp.-plebános tolmácsolta.

Áthelyezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Pintér* János szakolcai kir. kath. főgimnáziumi h. tornatanítót jelenlegi minőségében a szatmárnémeti kir. kath. főgimnáziumhoz áthelyezte.

A földművelésügyi miniszter *Somogyi* István érsekújvári járási és városi állatorvost *Makóra, Ambrus* Mózes állatorvost Tabról Érsekújvárra helyezte át.

Személyváltás a Sztferenc-rendben. A rendi tanács e hó 14-18-ik napjain tartott gyűlésén a következő személyváltást eszközölte. Teljes változás történt: *Érsekújváron*, ahol házfőnök lett *P. Pichler* Pál. *P. Zányi* Frigyes eddigi újvári főnök saját kérésére *Beczóra* helyeztetett át h. házfőnöki minőségben. *Zsolnára*: *P. Csulak* Kolos került házfőnöknek. *H. házfőnök* *P. Skolyák* Remigius Szakolcáról. *Nagyszombatban* házfőnök lett *P. Medlen* Wolfgang Zsolnárról. — Részletes változások: *Galgóceről*: *P. Molnár* Arkangyal (római doktor) Malaekára kerül bölcsészettanárnak, helyébe *P. Hafnagel* Károly (doktorandus) kerül Németújvárról. *Szakolcára* jön: *P. Seherk* Sándor Zsolnárról.

Eljegyzés. *Rhorer* Aladár a budapesti Kereskedelmi Bank osztályreferense eljegyezte *Skublies* Márta úrhölgyet, *Skublies* József és *Vall* Natalie leányát Vígvárról.

Áthelyezés a honvédségnél. *Toby* Kálmán főhadnagy és *Horváth* Zoltán hadnagy Nyitráról Lévéra, *Gladics* Pál hadnagy pedig Lévérről Nyitrára helyeztetett át.

Hymen. *Thain* János érsekújvári rajztanár f. hó 19-én az érsekújvári plebánia templomban oltárhoz vezette *Borza* Margit úrhölgyet.

Élelmiszer vizsgálat Nyitrán. F. hó 21. és 22-én *Györk* Sándor vegyész és a pozsonyi állami élelmiszer vizsgáló állomás szakközlegének közreműködése mellett élelmiszer vizsgálat volt Nyitrán, melyet dr. *Biringer* Ferenc várm. tisztí főorvos, dr. *Pivinger* Emil városi t. orvoshelyettes, dr. *Vajda* Emil tb. vármegyei főorvos ejtettek meg. A kormányhatóság képviseletében *Gajditsy* Jenő, a város részéről *Verő* Jenő rendőrfogalmazó volt jelen. A vizsgálat első sorban a tejtermékekre terjedt ki, de a húsféléket is alaposan megvizsgálták. A vizsgálat Nyitra város vidékének nagy tejtermeléséről is meglepő adatokat szolgáltatott. A város piacára naponként 8000 liter tejet hoznak a helybeli lakosság számára, ugyanannyit pedig a nyitrai vasúti állomásról másfelé szállítanak el. Egyes gazdaságoknak, így a *nyitrai székesskáptalan* sarlókajszai uradalmanak tejtermékét a vizsgálat elsőrangúnak találta. Az élelmi szereknek ez a vizsgálata, mely hosszú idő múltán az első szakszerű vizsgálat, lökést adott egy mozgalomnak, mely arra irányul, hogy Nyitrán *tápszer-vizsgáló* állomás szerveztessék.

Ügyvédi iroda-nyitás. Dr. *Feitscher* Oszkár ügyvéd Nyitrán Mária u. 2. sz. alatt ügyvédi irodát nyitott.

Halálozás. Báró *Friesenhof* Gergely ószéplaki földbirtokos, szolg. kívüli viszonyban levő m. kir. honvédfőhadnagy, neves meteorológus és kozmografus hosszabb betegeskedés után életének 73. évében Ószéplakon meghalt. Az elhunyt, a ki a görögkeleti valláshoz tartozott, halála előtt a kath. egyház kebelébe tért meg. Temetése f. hó 19-én ment végbe nagy és előkelő gyászoló közönség jelenlétében. *Rutsek* János nyug. zsolnai telekkönyvvezető Belluson 67 éves korában elhunyt.

Sefesik Gáspár kir. kúriai bírói jelleggel nyugalmazott pozsonyi kir. táblabíró f. hó 21-én a budapesti Császár fürdőben hirtelen rosszul lett és meghalt. Az elhunyt bíró sok éven át a nyitrai kir. törvényszéknél működött, a hol jeles jogászai készsége és lankadatlan szorgalmáért nagy megbecsülésnek örvendett, a város társadalmi életében is élénk részt vett.

Rusz István építő-vállalkozó f. é. július hó 24-én, életének 58-ik évében, a haldoklók szentségeivel ellátva, Nyitrán hosszabb szenvedés után elhunyt. A boldogulttal jónévű iparos költözött el, aki szorgalmas munkája s józan takarékosága által tekintélyes helyet vívott ki magának az iparos körökben.

Nyugodjanak békében!

Külföldi vendégek a galántai nemzetközi gépbemutatón. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület által augusztus hónap 9-10. napjain Galántán rendezendő nagy nemzetközi talajművelő gépbemutatót a rendezőbizottsághoz érkezett átiratok szerint a különböző országokból származó gépgyárosokon kívül képviseltetik magukat a külföldi főiskolák műszaki tanáraikkal, a német és osztrák gazdatársadalmi szervezetek, valamint többen a birtokosok köréből. A gépek kipróbálását *Krolopp* Hugó országgyűlési képviselő, főrendező irányításával már megkezdették és a környék gazdaközönsége erősen érdeklődik a munkálatok iránt.

Ismeretlen tartózkodású gróf Károlyi Lajos... A hivatalos lap július 25-iki számában a következő hirdetés jelent meg:

1913. Sp. VII. 916-3. — A budapesti VIII-X. ker. kir. járásbírósa közölni teszi, hogy dr. Ungár József budapesti (József-körút 36) ügyvéd által képviselt Guary Ernő felperesnek gróf Károlyi Lajos alperes elleni 1000 kor. s jár. iránti keresetének sommás tárgyalására 1913. évi augusztus hó 1. napjának délelőtti 9 órája ezen bíróságnál kitűzetett és ismeretlen tartózkodású gróf Károlyi Lajos alperes részére dr. Csécsi Miklós ügyvéd ügygondnokul kirendeltetett.

És néhány centiméterrel lejjebb még egy hasonló idézés, ugyanezen gróf Károlyi Lajosnak adressálva és csak azzal a különbséggel, hogy a szám 1913. Sp. VII. 917. és az összeg nem 1000 korona, hanem 404 kor. 62 fillér.

A hirdetés, amely a leggazdagabb magyar magnások egyikét, a főrendiház tagját, akinek Magyarországon több hitbizományi uradalma és földbirtoka s egy budapesti és két vidéki bejelentett lakása van, egyszerűen „ismeretlen tartózkodású gróf Károlyi Lajosnak” titulálja, mindenfelé mosolyt keltett. Az ügyben egy újságíró meginterjúvolta a gróf jószágigazgatóját, dr. Csécsi Miklóst, aki elmondta, hogy az egész ügy nem több merő okvetetlenkedésnél. *Guary* Ernőt éppen ő tette ki a grófnak egy bérházából, mire *Guary* azon a címen, hogy a lakás poloskás volt, kártérítés és egy negyed-évi házbér címén beperelte a gróft. A hivatalos lapba pedig azért került az idézés, mert a gróf most nincs itthon, tehát az idéző végzést nem tudták neki kézbesíteni. És bár a felperes ügyvédje bizonyára igen jól tudja, hogy kicsoda gróf Károlyi Lajos és bár dr. Csécsi Miklós külön levélben megkérte, hogy kézbesítse neki, mint a gróf ügyvédjének a végzést, a buzgó fiskális, ki tudja miért, az árszabályszerű tíz és néhány koronáért „betette gróf Károlyi Lajost a lapba” és megtette ismeretlen tartózkodásúvá Magyarországon egyik leggazdagabb magnását.

A szakolcai internátus. A szakolcai kir. kath. főgimnázium igazgatósága — mint lapunk más helyén olvasható — az intézettel kapcsolatosan létesített s f. é. szeptember hónapban megnyitott ifjusági *Joanneum-Internátus* helyeinek betöltésére pályázatot hirdet. Az igazgatóság a pályázati hirdetményben az érdeklődő közönség tudomására adja a segítőegyesületnek a tanulók felvétele ügyében történt megállapodásait s a közönséget érdeklő egyéb vonatkozásokat. Az internátusban 30-40 tanuló foglalhat helyet, az évi ellátási díj 800 korona. A segítőegyesületi közgyűlés határozata szerint a segítőegyesület alapszabályszerű céljának megfelelően 20 teljes fizetéses hely mellett 10 félfizetéses, vagyis 400 koronás hely tölthető be. E kedvezményes helyekre kizárólag tanférjak gyermekei tarthatnak igényt, ha magaviseletük és előmenetelük egyébként kifogástalan. A kedvezményes helyeket csak a teljes fizetéses helyekre való jelentkezés, illetőleg felvétel arányában fogják betölteni. Jelentkezni személyesen vagy írásban a főgimnázium igazgatójánál, *Resch* Aurél dr.-nál lehet.

A jelentkezett tanulók formai felvétele majd akkor fog megtörténni, ha a minisztérium és a segítőegyesület közt az internátus szervezése ügyében folytatott tárgyalások véget érnek. A háztartási teendőket, miként e lap hasábjain írva volt, a Szent Keresztről nevezett irtalmas növérök fogják végezni. Az internátus felügyelői a tanári karból fognak választatni, szellemi vezetője a főgimnázium igazgatója, a bene uralkodó szellem s az internátus jellege pedig minden tekintetben a

legteljesebb összhangban lesz a kir. kath. főgimnáziummal.

Felhívjuk ez új, széppéjű intézményre a szakolcavidéki és megyebeli szülők figyelmét, minthogy nekik a segítőegyesületi közgyűlés a felvételnél előnyt biztosított. Mindazon szülők, akik gyermeküket a szakolcai főgimnáziumban óhajtják iskoláztatni, jó hasznát vehetik a megbízható apácák gondozása s a tanárok állandó felügyelete alatt lévő gyermekotthonnak, melyet az állam bőkezű gondoskodása minden kényelemmel ellátott. Éveken át, de különösen azóta, hogy a főgimnázium kifejlesztése megkezdődött, érezni kellett az intézetnek a diáklakások esekély számának és részben alkalmatlan voltának következményeit, melyek még a tanulóifjúság által képviselt társadalmi rétegeknek is egészen különleges és másuttal alig tapasztalható elosztódását eredményezték, aminek hátrányos következményeit a nevelés szempontjából különösen az alsó osztályokban tapasztalták a tanárok. Most hihetőleg meg fog szünni ez az áldatlan állapot, az internátus a szülők fokozottabb igényeinek is meg fog tudni felelni s idővel el fog oszolni az üzleti feltékenység által szított ellenszenv, hiszen az összes vidéki tanulókat az internátus úgysem képes felvenni. Tény, hogy az internátusra itt mulhatatlanul nagy szükség volt s a tanügyi barátainak meleg elismerése jutalmazza a megalkotása körül buzgólkodókat. Teljes életrevalóságához még csak egy kellék hiányzik: a felügyelet nehéz és felelősséggel teljes munkájának elvégzésére alkalmas, komoly, megbízható és lelkiismeretes személyek szeresenes kiszemelése és megválogatása, ami az igazgató hatáskörébe tartozik. Az internátus helyiségeit már számos érdeklődő tekintette meg.

A pöstyéni lawn-tennis-verseny.

A pöstyéni országos lawn-tennis-versenyeket augusztus 3-tól kezdődőleg tartja meg a pöstyénfürdői versenyrendező bizottság a következő versenyszámokkal: 1. Férfi egyesverseny Pöstyénfürdő bajnokságáért. 2. Női egyesverseny Pöstyénfürdő bajnokságáért. 3. Férfi párosverseny Pöstyénfürdő bajnokságáért. 4. Vegyes párosverseny Pöstyénfürdő bajnokságáért. 5. Férfi egyesverseny handicap. 6. Női egyesverseny handicap. 7. Férfi párosverseny handicap. 8. Vegyes párosverseny handicap. Nevezési zárlat augusztus 1. este 7 óra. Nevezések és tételek a fürdőigazgatóság címére Pöstyénbe intézendők. A versenynek sportbeli részét a rendező bizottság bevonásával a M. O. L. Sz. képviseletében *Schmid* Ödön ügyvivő alelnök intézi. A fürdőigazgatóság a versenyen résztvevő játékosok és kísérik a Royal vagy *Thermia*-szállodában napi 10 koronáért, a Gyógy-szállodában, Kur-szalomban, vagy Zöldfa-szállóban pedig napi 8 koronáért teljes ellátást (lakás, reggeli, ebéd, vacsora) ad. A versenyzők gyógydíjat nem fizetnek és a fürdőket díjlatlanul használhatják.

Katholikus tanítók a kultusz-

miniszternél. Az Országos Magyar Katolikus Iskolaegetületnek s az Országos Katolikus Tanügyi Tanácsnak *Giesswein* Sándor dr. és *Ember* Károly elnökök, *Wohlmuth* Ernő titkár és *Jeney* István pénztárosból alakult küldöttsége esütörtökön megjelent *Jankovich* Béla kultuszminiszternél s több nagyfontosságú kérelmet terjesztett elő. Így elsősorban a katolikus tanítóknak most alakulóban levő betegsegítő egyesületére hívta föl a miniszter figyelmét és kérte ahhoz jóindulatu támogatását. A miniszter a legnagyobb elismeréssel fogadta a kath. tanítók betegsegítő egyesületének tervét, annak mint szükséges és üdvös dolognak a támogatását kötelességének vallotta s az eszme fölvetéséért melegen üdvözölte a küldöttséget. A küldöttség ezután a kultuszminiszternek jóindulatába ajánlotta a tanügyi tanácsnak már régebben beterjesztett memorandumait, amelyek egyikében a nyugdíjtörvény mielőbbi revízióját, másikában pedig az 1907. évi XXVII. t. cikk életbelépése előtt nyugalmazott tanítók illetményének a mai nehéz megélhetési viszonyokhoz illő kiegészítését kérték. A hitfelekezeti tanítókat a mostani fizetésrendezésnél az állami tanítóssal szemben ismét hátréba szorították, kevesebb fizetés mellett személyi pótlékban sem részesül, igazságos és méltányos volna tehát, hogy a folytonos mellőzésben részesülő hitvallásos és községi tanítósságot ily módon is kárpótolják addig, amíg a teljesen egyenlő

anyagi ellátás elve megvalósul. A kultusz-miniszter mindeme kérelmet a legőszintébb jóindulattal fogadta s kijelentette, hogy azok mielőbbi teljesítése érdekében minden lehető el fog követni. A küldöttség Benedek Sándor dr. államtitkárral is tisztelt, aki szintén kifejezést adott a tanítóság iránt érzett nagyra-beesülésének.

Lemondás. Probst Dénes nyug. köp-
csényi plebános, a nagyszombati Paulinus
templom lelkésze lemondott állásáról és Po-
zsonyba ment lakni.

Országos igáslókiállítás. Általá-
nos régi baja a magyar közönségnek, a kül-
földi áruhoz való esőkönyös ragaszkodás.
Ugy vagyunk vele, mint a részeges ember az
italal. Nem tud róla leszokni, bármennyire
akarná. És mi sem tudjuk levenni tekintetün-
ket a külföldről, ha reá is fizetünk a nemzeti
vagonygyarapodás szempontjából költséges
kedvtelésünkre.

Ez a tapasztalat lebeghetett Budapest
Székesfőváros közönségének és az Országos
Magyar Gazdasági egyesület vezetőségének
szeme előtt, midőn a mindinkább fejlődő és
szép jövő előtt álló magyarországi igásló-
tenyésztés jövedelmezőbbé tétele szempontjából
elhatározta, hogy az igáslóanyagnak Buda-
pesten központi piacot terem. Hisz mindenütt
a világon arra törekednek a nemzetek, hogy
a gazdát, a tenyésztőt közelebb hozzák a
fogyasztóhoz. Mísem lehet fontosabb tehát az
igáslótenyésztő gazdaközönség szempontjából,
minthogy egyrészt a főváros iparvállalatai,
nemkülönben a hazai köz- és mezőgazdasági
intézmények igáslószükségletüket egy külön-
leges kiállítással egybekötött vásáron és lehe-
tőleg hazai lótenyésztő forrásokból közvetlenül
szerezzék be, másrészt meg, hogy díjazásokkal,
valamint e lóanyag kedvező értékesítésével az
e fajta lovak országos tenyésztését serkentőleg
előmozdítsák.

Közismert tény a szakemberek körében,
hogy a külföldi, főleg osztrák, nagyobb ló-
kereskedő cégek valóságos elárasztják ügy-
nökeikkel a sopron, vas, zala, somogy, tolna,
baranya és bácskai igáslóvakról messze
földön híres tenyészkerületeket s lenyomván
az árakat száz és száz szárra viszik ki a
Magyarországon tenyészített elsőrangú munka-
bíró lóanyagot, hogy azután nagyrészt mint
hamisítatlan pinzgau, meelenburgi, nóri s több
fajta lovakat minél drágábban varrják a hoz-
zájuk forduló itthon már csak kevésbé jó
anyagban válogatható lótenyésztő közönség nyakába.
Ime a nagy, megszívlelésre méltó, szörnyű
esalódás! A híres külföldi igáslóvak jórésze
magyar származású. Ezt a külföldi paten-
tet kell a magyar közönségnek önámításból meg-
fizetnie. De figyelmet érdemel az igáslókiállítá-
s a mezőhegyesvidéki tájfajta lótenyésztők
szempontjából is, kik mint ismeretes tenyész-
tők a legjobb melegvérű igáslóanyaggal
rendelkeznek.

Ezekre a nemzetgazdasági szempontból
rendkívüli fontossággal bíró jelenségekre valló
figyelemmel kell különös szeretettel felkarol-
nia, — saját anyagi haszna előmozdítása cél-
jából is, — az igáslótenyésztő gazdaközönség-
nek a székesfővárosi Tattersall-telepen szeptem-
ber hónap 6—10 napjain rendezendő, díja-
zással egybekötött országos igáslókiállítás és
vásár eszméjét s a kiállításon való tömeges
részvételével meg kell mutatnia, hogy Magyar-
ország bátran felveheti a versenyt az igásló-
tenyésztés terén is külföldi szomszédaival.

A kiállításon és vásáron való részvétel
semminemű külön megterheléssel nem jár. A
lovak vasuton való szállítására a kereskedelmi
miniszterium viteldíjkezdményeket ad s ugy
ezt, mint a szabályszerűen kiállított fuvarleve-
leket az érdekeltek idején kézhez kapják. Ezen-
kívül ha a lovakat a vásáron el nem adnák,
visszaszállításukról ingyen gondoskodnak.

A bíráló bizottságnak élén, a főváros ve-
zetőségén kívül az ország legkiválóbb lóte-
nyésztői és szakemberei állanak. A kiállító
kötvetetésére *Ghillányi Imre* báró földmívelés-
ügyi miniszter értékes tiszteletdíján kívül több
értéktárgy áll rendelkezésre. Jelentkezéseket
augusztus 25-én déli 12 óráig fogad el a Tat-
tersall igazgatósága (Budapest X. Kerepesi-ut
7—11.) s ugyancsak ide kell fordulni bővebb
tudnivalóért is.

Az igáslótenyésztő magyar gazdaközönség
ügybuzgóságán fordul meg a II. Országos Igá-
slókiállítás és Vásár sikere.

13509/913.

„Kiadmány.”

Hirdetmény.

A nyitrai kir. törvényszék ezennel köz-
hírré teszi, hogy a Magyar északnyugati h. é.
vasut részvénytársaságnak, a Kisandacs—La-
kácsi vasuti állomás kibővítésének céljaira
Kisandacs község határában kisajátított terü-
letek kártalanítási ügyében a kártalanítási
eljárás foganatosítására határidőül 1913. augusz-
tus 12. napjának délelőtti 8 óráját a hely-
színén Kisandacs község házához tűzte ki.

Erről az érdekeltek s netán ismeretlen tar-
tókodású feleket oly hozzáadással idézi meg,
hogy elmaradásuk a kártalanítás fölött hoz-
zandó határozat hozatalát gátolni nem fogja.

Nyitra 1913. évi július hó 22-én kir. tör-
vényszék mint birtokbíró. Kiadta: Nyék-
hegyi kt. elnök s. k. Havas kt. bíró előadó s. k.

A kiadmány hitelül:

Kirchner
kezelő.

121. 1—3.

Polgári iskola Trencsénben.

A trencsényi ipartestület f. hó 17-én tartott érte-
kezlete elhatározta, hogy lépéseket tesz aziránt,
hogy Trencsénben egy polgári iskola létesül-
hessen. Az ügyet a f. hó 23-án tartott rend-
kívüli közgyűlésen tárgyalták. Az előzetes
számítások szerint az ügy anyagi oldala biz-
tosítva van és a miniszteri engedély is kilátásba
van helyezve úgy, hogy az első osztály f. év
szeptemberében megnyílhatik. Egyelőre 50
tanulót vesz fel az iskola, a mely fokozatosan
fog bővülni.

Az új záróra. Augusztus elsején életbe
lép az új záróráról szóló törvény, mely azon-
ban a jogos várakozásoknak meg nem felel.
A törvény csak a nyílt kereskedelmi üzletekre vo-
natkozik, ellenben műhelyekre, műtermekre,
fodrászüzletekre, eselészterző, bank- és ügy-
nöki irodákra, vendéglőkre, kávéházakra stb.
nem vonatkozik. Az összes kereskedelmi üzle-
tek fél kilenckor lezárandók és ezentúl árusítani
nem szabad, kivéve szombaton, amikor esti
féltíz óráig szabad az üzletet nyitva tartani.
Kimondja, hogy a pálinkamérésék nem esnek
a törvény rendelkezése alá, azonban a keres-
kedelmi kamara a pálinkát árusító fűszerke-
reskedők érdekében arra kéri a fővárost, amely
a pálinkamérésék záróját rendeletileg szabá-
lyozza, hogy a rendelkezés módosítsa és hozza
összhangba a záróra szólt törvénnyel. Ven-
dégelők, kávéházak félkilene után az utcán át
csak saját üzemiükhöz tartozó cikkeket árusít-
hatnak. A cukorkaboltok ügyében a rendelet
úgy intézkedik, hogy a cukorkaüzletek félkilene-
től csak friss gyümölcsöt és hűsítő ita-
lokat árusíthatnak. Nem szabad azonban árul-
niok szárított gyümölcsöt, konzerveket, gyü-
mölcsöt stb., valamint nem szabad árulniok
apró teasüt-ményt, cakest és hasonló, száraz
apró süteményeket. Tilos félkilene után a bolti
szolgát arra kényszeríteni, hogy az üzlethelyi-
ség tisztogatását elvégezze, mert félkilene után
minden munkának szünetelnie kell. Nem tilos
azonban a lezárt üzlethelyiségben félkilene
után is az irodai munka elvégzése, mert a
törvény csak a kereskedelmi árusításra állít
fel záros határidőt, ellenben a tisztviselők iro-
dai munkatására nem vonatkozik. Részlete-
sen intézkedik az utasítás arról, hogy mikor
van megengedve a záróra meghosszabbítása.
Legfontosabb ok erre nézve a költségek, a
leltározás, országos vásár és romlandó árúk
sürgős kiürítése.

A nyitra—verebély—lévai vasut-

nak megépítése tárgyában f. hó 13-án Vere-
bélyen tartott értekezlet remélhetőleg előbbre
viszi az évek óta húzódó ügyet. Minthogy a
nagysurány—lévai vasuti vonalnak a kiépítése
már biztosítva van, az 50 km-re tervezett
nyitra—verebély—lévai vasut vonala 12 km-el
rövidebb lesz, mint a hogy eredetileg tervezték,
mert csak Garamlőktől Nyitraig fog kelleni
kiépíteni. Bars vármegye törvényhatósági bi-
zottsága, midőn a *Friedl és Adorján* vállalkozó
cégnak a nagysurány—lévai vonalra 288,000
koronát megszavazott, egyúttal kikötötte, hogy
a cég ugyanilyen összeget tartozik ovadékként
letétbe helyezni, azon célból, hogy a nyitra—
verebély—lévai vasutvonal kiépítését is ma-
gára vállalja, ha az érdekeltség az építési
költség 35 százalékát, vagyis körülbelül
1,688,000 koronát 5 év alatt összehozza. Bars
megye ezen határozata után most már azon

fordul meg a dolog, hogy az érdekeltség a
szóban forgó összeget a vállalkozónak bizto-
sítsa. Ez most már nem is olyan nehéz feladat.
Az 1,688,000 koronának fedezésére szolgál
ugyanis 1. a vállalkozó által letett ovadék-
összeg 288,000 korona; 2. Nyitra megye hozzá-
járulása 200,000 korona; 3. állami hozzá-
járulás 700,000 korona. Fedezetlen még körül-
belül 500,000 korona. Ezt az összeget kellene
még a községeknek és a magánosoknak össze-
hozniok, hogy a vasut megépítése elől az
utolsó akadály is elháríttassék. A mi azonban
Nyitra vármegye hozzájárulását illeti, ennek
a megszavazását újra fogja kérelmezni a trvh.
bizottságtól, mert Neumann Rafael, a kinek
a vármegye a 200,000 koronát megszavazta,
időközben meghalt. De nem szenved kétséget,
hogy a vármegye áldozatkészségére az új
vállalkozó is számíthat.

A kath. társadalmi intézmények

cimtarának újabb füzeté, mint a Kath.
Közlöny 8—11. egyesített száma most jelent
meg. Ez a füzet magában foglalja a székes-
fehérvári, szombathelyi, váci, és veszprémi egy-
házmegyék területén alakult társadalmi szer-
vezeteket. Ezzel az esztergomi tartomány 11
egyházmegyéje befejeződött s a Katolikus
Közlöny legközelebbi számában a kalocsa-bácsi
tartomány egyházmegyéinek címtára kezdődik.
Az Országos Katolikus Szövetség azt a
füzetet is szétküldte az összes érdekelte plébá-
niáknak.

Az Élet legújabb száma ismét értékes,
változatos tartalommal jelent meg. Vasárnap
levele a tudományos vallás kísérletezéseiről ad
kritikát. *Kosztolányi* Dezső színes, finom cikket
ír *Francis Jammes*-ről, az „egyszerű” költőről,
akinek két versét is lefordította bravuros mű-
vészetével. Novellát *Kárpáti Auréltól* és *Sárányi*
Istvántól közöl ez a szám, verset *Tass É.*
Józseftől. *Lendvai István* folytatja *Chesterton*
szípközvetítő ötletű Maniakusának fordítását.
Török Gyula pedig *Zöldköves gyűrű* című
regényét folytatja. *Ada-Kálé* szépségeiről pom-
pásan illusztrált cik számol be. Irodalom és
Mozgóképek rovata az aktualitásokba kap-
csolódik nagy elevenséggel. Ezenkívül kitűnő
illusztrációk gazdagítják ezt a számot is. Az
Élet előfizetési ára félévre 10 korona. Szer-
kesztőség és kiadóhivatal: VII., Damjanich-u. 50.

Internátus Szakolcán. A szakol-
cai kir. kath. főgimnáziummal kapcsolatban
új, teljesen modernül berendezett internátus
épült. Benne legteljebb 35—40 tanuló nyerhet
kényelmes, családias otthont. A nevelés és
vezetés feladatát a főgimnáziumi igazgató
teljesíti iskolája tanárai közül e célra kizemelt
felügyelőkkel. A háztartást a szent Kereszt-
ről elnevezett Irgalmas Nővérek látják el. A
tartásdíj évenként 800 korona. Kimerítő tájé-
koztatóval és mindenre kiterjedő felvilágosítá-
sal készségesen szolgál az igazgatóság.

Cserkészfiúk a Vágon. A *Zászlók*
ifjúsági lap cserkészcsapata 18 napig tartó
tutaj-túrát tett a Vágon, mely fényesen sike-
rült. A mintegy 100—120 tagból álló csapat
Izsóf Alajos szerkesztője, a lelkes ifjúság-barát
vezetése alatt f. hó 4-én indult útnak s Kra-
lovánnál felszállt a már készen álló tutajokra,
melyeket csakhamar felszereltek az utazáshoz
szükséges kellékekkel. Minden tutajon —
számra nézve haton — volt egy ebédlő, konyha,
melyben maguk a cserkészek végezték a szá-
kácsi teendőket és annyi hálófülke, a hány
személy utazott az ősi esen eredeti „hajón.”
Az élelmi szerek rakománya többek között 90
kg. zsir, 100 kg. szalonna, 120 kg. liptói turó
és 200 kg. lisztből állott. A vezetőség tagjai
voltak a fővezéren vagy mint a csapat hívta
a tutajkapitányon kívül *Dus Ferenc*, dr. *Kry-
wald Ottó* tanárok, *Sik Sándor* és *Csongor*
György dr. orvos.

A tura végig haladt a Vágon s a neve-
zetesebb pontoknál mindenütt kikötött. Az
állomáshelyeken a látóvalók megtekintése után
a fiúk cserkész gyakorlatokat végeztek, úszó-
és regatta-versenyt, szárazföldi és vízi cser-
készést, tutajgyakorlatokat rendeztek. A cser-
készgyakorlatokhoz a Morse-jelzéseket tanulták
be, zászlóval, lámpával és sippal.

Trencsénben f. hó 15-én érkeztek meg
mozsárlövések között. A várrom és a város
megtekintése után a feldiszitett tutajokon meg-
ebédelték s a parton összegyűlt nagyszámú
közönség éljenzésétől kísérve elindultak újok
legközelebbi célja, Beezko felé.

Pöstyénben f. hó 17-én kötötték ki. A jelzett nap délutánján, mint tudósítónk írja, óriási tömegekben jött össze a fürdőző közönség és hosszú sorban helyet foglalt a Vág folyó től-tésén a híd-tól kezdve egész a lövöldéig. Pontban 4 órakor távolról jövő trombita éles szava jelezte a cserkészek érkezését. Aki csak tehette sietett a töltésre, hogy a cserkészesapat üdvözlésében részt vehessen. Csakhamar feltűntek a lobogókkal, zöld galyakkal és lámpionokkal feldíszített tutajok, amelyekben rendezett csapatokban sorakoztak a cserkész fiúk, akiknek praktikus öltözete magára vonta a kíváncsiak figyelmét. A parton a fürdőigazgatóság részéről Winter Lajos igen barátságosan fogadta az érkezőket, akik rövid üdvözlés után elhagyván a tutajokat, a football pályára vonultak, hogy ott néhány cserkészyakorlatot mutassanak be a nagy körben álló közönségnek. Meglepető ügyességgel mutatták meg az első segély nyújtás módját, a beteg szállítását a cserkészbottal, amely lényeges kellékét alkotja a cserkész felszerelésnek, utána következett a cserkésztánc és ének. Mutatványukat a közönség hosszantartó éljenzéssel és szünni nem akaró tapsal honorálta. A gyakorlat befejezése után a parkon keresztül a Thermia Palace megtekintésére indultak, estére pedig az igazgatóság vendégül látta a derék csapatot a Royal-szálló éttermében. Itt a tutajkapitány Izsóf Alajos köszönetet mondott az igazgatóságnak a szíves vendéglátásért, majd bucsút véve, kellemes emlékekkel eltelve hagyták el Pöstyént és folytatták útjukat Komárom felé. Itt véget ért a tutaj-túra s a csapat a Wien nevű hajóval f. hó 21-én Budapestre tért vissza, a kirándulásban résztvevő fiúk hozzátartozóinak s a testedző és lélekemelő sport barátainak őszinte öröme — viruló egészségben.

Életmentés. Beschauer Róbert, Schiller Henrik kávéháztulajdonos kocsisa e hó 23-án délután 3 órakor a szállótársas-kocsijával a vasuti állomásról jövet ép befordulni készült a Tóth Vilmos-u. 5. sz. ház kapujába, midőn egy 4-5 éves fiúcska Krizsan Mária páruteai lakosnőnek a szülői háztól messzire eltévedt gyermeke, a lovak alá futott. A helyszínen tartózkodók ereiben meghiűlt a vér, a fiúcskát menthetetlenül elveszítettnek hitték. A válságos pillanatban Verő Zsiga földbirtokos nem vesztette el lélekjelenlétét; a lovak közé ugrott, az egyik lovat vállával eltolta és a gyermeket az elgázolástól megmentette.

Országos atletikai verseny. Az Érsekújvári Sport Egyesület f. hó 16-án tartott választmányi ülésén elhatározta, hogy a f. é. június 29-én elhalasztott verseny helyett f. é. augusztus hó 31-én d. u. 4 órakor Érsekújvárott országos atletikai versenyt rendez. Versenyszámok a következők: 100 m. síkfutás; 1500 m. síkfutás; magasugrás, diszkoszvetés, 4x100 m. stafétafutás, 400 m. síkfutás, handikap; 1000 m. síkfutás, handikap, súlydobás handikap. Távolugrás II. oszt. gerelyvetés junior, Fülelabda hajtás (egy kezes) junior; 200 m. síkfutás vidékiek részére, távolugrás vidékiek részére, diszkoszvetés vidékiek részére. A ver-

seny a Magy. Athl. Szövetség szabályai szerint rendeztetik. A versenyen csakis a Masz. által igazolt athleták vehetnek részt. Nevezési határidő 1913. augusztus hó 23. Elkésetten s tét nélkül érkezett nevezések figyelembe nem vétetnek. Nevezni kizárólag a Magy. Athl. Szövetség úrlapjain lehet. Nevezési díjak versenyszámonként 1 korona. Stafétafutáshoz 4 kor.

Football-mérkőzés. Az érsekújvári Sport Egyesületnek egy csapata f. hó 20-án Nagytapolcsányban football-mérkőzést tartott a nagytapolcsányi Sportkör válogatott csapatával. A mérkőzésnek a kedvezőtlen idő miatt kis számú nézőközönsége volt. Mind a két csapat szép játékot mutatott be, az eredmény 4:2 az érsekújváriak javára.

Az elhagyott szerető bosszúja. X. Y. nyitrai honvédörmester sokáig csapta a szelet egy szemrevaló cselédleánynak, de idő múltán elhidegült tőle és mult szombaton egy cigányprimás elvált feleségével kelt egybe persze csak amolyan polgári módon. Az elhagyott szerető bosszút forralt. Egy vitriolos üveggel kezében a városháza előtt leste az örmestert. Az örmester azonban kitért a veszedelem elől. Az anyakönyvi hivatalból a városháza hátsó kapuján távozott az egybegyűlt közönség nagy derűltséggel. Az elhagyott leány azonban többek előtt megfogadta, hogy a hűtlen szerető nem menekül bosszújától. Ahol éri, ott égeti ki a szemét a maró folyadékkal.

Megbokrosodott lovak. Harmat Endre nyitrai építési vállalkozó gulyása e hó 21-én este 7 óra tájban egy három tagú női társaságot vitt a Zoborról egyfogató kocsiján. A Zobor alatti uton a ló valamitől megbokrosodott és vad száguldással iramodott tova. A társaság egyik tagja, Blazsek Istvánné, attól tartva, hogy a kocsi felborul, a honvédesapat kórház előtti leugrott a villámsebességgel rohanó brieskáról. A merész ugrás veszítet okozta, amennyiben lábát törte. Sérültet a köz-kórházba szállították, míg a kocsin ülők szerencsésen elkerülték a veszedelmet, mert a lovat a baleset színhelyétől alig néhány lépésnyire megfékeztek.

Csendélet a nyugati részeken. Szakolezán az utóbbi időkben új típusu esendélet kezd kifejlődni. Hiába éneklí a bakter naponkint, hogy „tűzre, vízre vigyázzatok”, a becsületes polgárok megfogadják a jó tanácsot, s vigyáznak azonfelül még a pénzükre is, de a tolvajok nem fogadnak szót, teljesen illuzóriussá teszik a vigyázatot s időnkint eret vágnak a vagyonos osztályon. Nemrég hírszerint a Tölgyfa-utcaiban tisztelegtek két helyen is, világos nappal, mikor a háznép kint volt a mezőn s mindkét helyen jelentékeny összeg készpénzt tűntettek el. Az elmúlt vasárnapok egy éjszakáján a Hacker-féle koresma ivójába mászott be az ablakon át egy érdeklődő társaság. Távozásuk alkalmával azonban egy kis baleset érte őket: egyikük egy véletlenül arra haladó esendőr nyaka közé ugrott, aki azután az egész bandát rögtön lefűlelte. A tölgyfa-

utcai vendégeket eddig nem sikerült megesispni. Más két szakolezai gazdát is kellemetlen meglepetés ért. Az egyiknek buzáját kaszálta le egy ismeretlen, a másiknak meg a burgonyáját kapálták ki. Ez utóbbinak oka hírszerint az, hogy az illető nem annak a gyárnak adta el a burgonyáját, melynek a többiek a sajátjukat eladták.

Betörés. Vakmerő betörés híret veszszük a szomszédos Molnos községből. Lieszkovszky gazdának lakását keddről szerdára virradó éjjel ismeretlen tettesek feltörték és úgy a kamrából mint a konyhából és az azzal szomszédos szobából az ágyneműt, ruhát, lábbelit és élelmicikkeket kilopták. A betörők után szerdán esendőrök és rendőrök nyomoztak, de mindezeideig eredménytelenül.

Karambol az országuton. Vasárnap estefelét történt, hogy Tucsny István nyitrai építési vállalkozó neje családjával kocsin hazafelé tartott molnoshegyi szőlőjéből. A keményítő gyár mögött az országuton szembe jött vele Schwarz Rezső mechanikus autójával. Tucsnyné hírből ismerve Schwarz ördögös autóját, a melynek maga a gazdája sem tud parancsolni, már messziről igyekezett kitérni a veszedelmes járműnek. Igyekezete azonban meddő maradt. Az autó neki futott a kocsinak és felborította. A kocsin ülők az árokba zuhantak. Szerencsére csak jelentéktelen horzsolásokat szenvedtek. Tucsny a mechanikust feljelentette.

Duhajkodás a vasuton. Kosik József 21 éves nyitrai lakos a vasuti állomáson állítólag minden ok nélkül belekötött Klamár József kocsirendezőbe. Megtámadta és veréssel fenyegette meg. A kocsirendező Kosikot feljelentette.

Botrány a kávéházban. B. N. páruteai lakos és V. F. honvédörvezető egy helybeli éjjeli kávéházban e hó 18-án 3 órakor nagy botrányt idéztek elő. A duhajkodást az utca is folytatták. A rendőrök mindkettőjüket bepanaszolták.

Részeg vagy örült? E hó 19-én hajnalban 3 órakor nagy ribillió volt a nyitrai Hiduteában. B. nagykereskedő kocsisa, Minarovják Rezső állítólag ittas állapotban fel és alá futkosott az utcán és éktelen lármaival verte fel álmukból az utca lakóit. Az elmezavar tünetei mutatkoztak rajta. A rendőrök a kocsist bevitték a városházára, hol további intézkedésig fogva tartották.

Össeesett az utcán. Trnka Pálné 67 éves úzbéghi asszonyt az üregi-uton e hó 19-én hirtelen rosszullet fogta el. A rendőrök beszállították a köz-kórházba.

Duhajkodó bérkocsis. Ágh Jánosnak, Kenessy Géza nyitrai bérkocsitulajdonos kocsis legényének e hó 22-én furesa kedvtelése támadt. Amint este Zoborról jövet fogatával a Hiduteán elhaladt, a gyalogjárón közlekedőket ostorral verte. A duhajkodásnak egy rendőr vetett véget. A duhajkodó, a ki a rendőrrel is kikezdett, dutyiba került.

BEJEGYZETT
SZÓVÉDJEY
'Ferrenit'

'FERRENIT'

BEJEGYZETT
SZÓVÉDJEY
'Ferrenit'

asbest-tetőfedő palagár Kramer Adolf és Fiai, Nyitra.

83. 13-52.

Ajánlják gyártmányaikat az érdekeltek figyelmébe.

A 'FERRENIT'-PALA szilárd, tűz-, vihar- és fagyellentálló. Teljes tetőbefedéseket vállalnak, mintával és előnyös árajánlattal készséggel szolgálnak. Kramer Adolf és Fiai tetőfedőpala gyárosok Nyitra.

BUTOROK

legolcsóbban óriási választékban csak:

Háló-, ebédlő-, uriszoba és vendégszoba mindennemű styl- és minőségben van raktáron. Száraz anyagból, kitűnő iparosok által készített mahagoni-, palisander-, köris-, cseresznye-, dió-, tölgy- és szilfából művésziesen kiállított, divatos legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig kaphatók. — Saját, jól berendezett kárpitos és diszítési munkák izlésesen előállítatnak.

BUTORAIM

57. 18-40.

Vajda J. megnagyobbított butorraktárában kaphatók, Nyitra, Pár-utca 22. szám alatt.

A részeg ember virtusa. Nem mindennapi kalandja akadt e hó 14-én Rumanesik János nyitrai lakosnak. Az elfogyasztott ital hatása alatt késő este saját lakása helyett a Párutea 27. szám alatt lakó özv. Lokker Mártonnéhoz tévedt. Az asszonyt a sötétben nejének vélte és a részeg emberek virtusához képest ütlegetni kezdte. A tévedést csak akkor vette észre, mikor Lokkerné lámpát gyújtott. Az ügynek, mint hírlik folytatása lesz a bíróságnál.

A falusi asszonyok fosztogatója. A vidéki gyümölcsárú asszonyok sok zaklatásnak vannak kitéve a nyitrai piacon a dologkerülő suhancok, inasgyerekek részéről. A piacon szolgálatot teljesítő rendőröközeg minden ébersége dacára sem képes megakadályozni, hogy a vásott fickók az asszonyok gyümölcskosarainak tartalmát meg ne dézsmálják. Az egyik gyümölcstolvaj, Stancel Pál 18 éves dologkerülő suhanc azonban e hó 23-án mégis megjárta. Stancel rendszeresen úzte a falusi asszonyok fosztogatását. Kosaraitat felfordította, a kiömlött gyümölcsöt felkapdosta és zsákmányával futásnak iramodott. Most is így tett, de esnyje nem sikerült. Egy rendőr nyakon csipte és bekísérte az őrszobára.

A kocsis és a köburkoló. Kramer A. és fia fakeskedő cég megbízta Osztertag István köburkolót a hiduteai fatelep előrésznének kockakövekkel való kirakásával. Osztertag e héten hozzá is fogott a munkához. Dolgát úgy végezte, hogy a kocsi közlekedés az udvarban ne legyen megakasztva. Mindazonáltal e hó 23-án délelőtt Majtány Ferenc, Leszner kocsis a félig kész kövezetre hajtott társzerével és azt több helyen megrongálta. A köburkoló tiltakozott ez ellen, de felszólalása mit sem használt. A kocsis brutális módon rátámadt és leszúrással fenyegette meg. Osztertag az ügyet a rendőrség elé vitte.

Ritka alkalmi vétel. Valódi perzsa és smyrna szőnyegek dús választékban a helybeli Krausz Vilmos és Társa cégnél 40%-kal olcsóbban, mint bármely fővárosi üzletben kaphatók. — A szőnyegek Bottyán-utca 5. szám alatt levő szőnyegárúházukban minden vételkényszer nélkül megtekinthetők. 116 2-3

Geschäftszahl A IV. 100/13/12.

Aufforderung an die Erben, Vermächtnisnehmer und Gläubiger eines Ausländers.

Am 2. Feber 1913. ist der nach Felső-Köröskény, Komitat Neutra in Ungarn, zuständige ungarische Staatsbürger namens Franz Zachar, gewesener Tagelöhner zu letzt Wien XVII. Bezirk, Sautergasse 10 wohnhaft gewesen, Wien XVII. Klemenshofbauerplatz 12 woselbst er sich zu vorübergehendem Aufenthalt befand ohne Hinterlassung einer letztwilligen Anordnung verstorben.

Gemäss §§ 137, 138 kais. Pat. v. 9. August 1854 R. G. Bl. Nr. 208 werden alle Erben, Vermächtnisnehmer und Gläubiger, die österreichische Staatsbürger oder hierlands sich aufhaltende Fremde sind, aufgefordert, ihre Ansprüche an den Nachlass längstens bis **20. Mai 1903** beim gefertigten Gerichte anzu-melden, widrigens der Nachlass ohne Rücksicht auf diese Ansprüche an die ausländische Behörde oder eine von dieser legitimierte Person ausgefolgt werden kann.

Zugleich werden gemäss § 140 kais. Pat. vom 9. August 1854 R. G. Bl. Nr. 208 mit Rücksicht darauf, dass die hierlands befindlichen Erben um die Vornahme der Verlassenschaftsabhandlung durch die österreichische Gerichtsbehörde angesucht haben, die allfälligen auswärtigen Erben und Vermächtnisnehmer aufgefordert, ihre Ansprüche in der gleichen Frist anzumelden und bekannt zu geben, dass sie die Abtretung an die ausländische Behörde verlangen, widrigens, wenn letztere nicht selbst die Abtretung verlangt, die Abhandlung hierlands und zwar mit den sich meldenden Erben allein gepflogen würden.

Hernals-Wien am 5/3. 1913.
**K. k. Bezirksgericht
Hernals-Wien
Abteilung IV.**

**Eladó valódi
Zimmermann-
féle :::
harmonium Ára 260
korona.**

Igen kellemes hangú,
teljesen új karban, 5
oktávás, 8 regiszter
és 2 térdregisterrel.

**R. kath. kántor
Poroszká, Trencsén m.**

119. 1-1.

Versenytergatalási hirdetés.

A kir. pozsonyi IV. honvéd kerület építési osztálya a nyitrai elemi lőtéren a folyó évbén fogantatandó átalakítási munkálatokra versenytergatalást hirdet.

A munkálatok a költségvetésben feltüntetett 21.731 (Huszonegyezerhatszázharmincegy) korona 98 fillér költség keretén belül lesznek teljesítendőek megjegyezvén, hogy a vállalkozó kereseti járandósága az említett költségvetésben foglalt egységárak alapul vétele mellett a tényleg teljesített munkák után azok felülvizsgálata alkalmával fog megállapittatni.

Befejezési határidőül ezen munkálatokra a munkaátadási naptól számítandó 10 (tiz) hét köttetik ki.

A fentiek szerint megállapított befejezési határidő be nem tartása esetén az illető vállalkozó a késedelem minden napja után a vállalt munka egész értékének 0.4%-át tartozik kötbér gyanánt fizetni.

Csak szabályszerűen kiállított és pecsétel lezért sértetlen borítékban elhelyezett és közvetlenül vagy posta útján benyújtott ajánlatok vétetnek tárgyalás alá.

Az ajánlatok szigoruan a kiadott ajánlati minta szerint teendőek, megjegyezvén, hogy ajánlatok csak az összes, — a költségvetésekben felsorolt — munkálatokra tehetőek, tehát munkanemenként tett ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

Az ajánlatot tartalmazó boríték külsején feltüntetendő hogy az, a nyitrai lőtér átalakítására vonatkozó ajánlatát tartalmazza.

Az ajánlatok augusztus hó 14-én délelőtt 9 óráig a fenti építési osztály irodájába címezve (Pozsony, Stefánia-út 1. szám) benyújtandók.

Az ajánlatokhoz a bánatpénznek valamely állampénztárnál (adóhivatalnál) történt letételeiről szóló letéti nyugta esatolandó.

Bánatpénz fejében az ajánlat összértékének 5 (öt) %-a teendő le.

Az ajánlati versenytergatalás augusztus hó 14-én délelőtt 9 órakor a fenti építési osztály irodahelyiségében fog megtartatni.

Bővebbet a fent nevezett építési osztály irodájában lehet megtudni.

Adametz Alajos kárpitos-mester

Nyitra, Tóth Vilmos-utca 15.

Elvállalok a szakba vágó bármily munkát jutányos áron. — Jávítá-sokat lelkiismeretesen végzem. Több éven át nagyobb városokban — Teschen, Bécs, stb. — szerzett tapasztalataim folytán a legkényesebb igényeket meglegedésre kielégíthetem. Egyszerű levelező-lapon való meghívásra a helyszínére — rövid időn belül — utazom. A nagybecsült közönség szives pártfogásáért esedezem, maradok kiv. tisztelettel
Adametz Alajos, kárpitos.

Legujabb divatú hajpótlékok, vendég-hajak, hajfonatok, hajbetétek, fűrt-chignonok és transzformációk készülnek s kész állapotban is a legolcsóbban kaphatók 107. 5-10.

GOMBÁRIK ISTVÁN
FODRÁSZ-ÜZLETÉBEN NYITRAN,
TÓTH VILMOS-UTCA 29. SZÁM.
Egy fiu tanulónak felvétetik.

**Megérkeztek:
világos Raffia, angol Kékkő**

Friss ásvány vizek Friss ementáli sajt
Friss gyógyvizek Kerti és virágmagvak
Friss szalámi Friss salátaolaj
Friss teavaj Friss uborka fűszeres
Friss lipitói juhturó Friss borecet izletes

Magy. kir. központi mintapinceborai:

I üveg tokaji aszú	K 5.—
I " tokaji asszú	4.—
I " tokaji asszú	2.—
I " Görög asszú	2.40
I " Kulacs bor	1.80
I " egri vörös	2.40
I " Ménési vörös	2.—
I " Ermelléki vörös	1.60
I " Ermelléki fehér	1.50
I " Kisbéri fehér	1.50

Finom zaborhegyi üveg borok:

I nagy üveg Zabori asztali	K 1.—
I " " Zaborgyöngye	1.30
I " " Zabori rizling	1.30
I " " Burgundi vörös	1.40

Üres saját palackokat 10 fill. visszaveszek.

Pécs Ede kereskedő és szőlőbirtokos Nyitrán.

92. 11-52.

Tanulóinak felvétetik

Kubányi István drogériájában egy, lehetőleg 4 középosztályt végzett, jó házból való ifjú tanulóinak felvétetik.

114 4-0

Tanulóinak felvétetik

